

Federalizacija BiH i ravnopravnost naroda neizostavni na putu EU

REZOLUCIJA
Novi dokument Parlamenta na tragu je novog pristupa EU

Zoran Krešić
zoran.kresic@vecernji.net

Rezolucija s pregledom napretka BiH u 2014. prošla je posljednji filtar prije glasanja u Europskom parlamentu potkraj travnja. Raspravu je u ovome odboru vodio potpredsjednik Andrej Plenković.

Kako ocjenjujete sadržaj Rezolucije o BiH nakon prihvatanja na Odboru za vanjske poslove EP?

Rezolucija o napretku Bosne i Hercegovine cjelovito sagledava trenutačnu situaciju u zemlji te perspektivu odnosa s EU, a konačno usvajanje bit će na plenarnoj sjednici potkraj travnja u Strasbourgu. Želim pohvaliti rad novog izvijestitelja rumunjskog kolege iz EPP-a Cristiana Prede koji je nasljednik velike prijateljice BiH Doris Pack. Prede je pripremio vrlo dobar nacrt, a u pregovorima o amandmanima postignuti su kvalitetni kompromisi koji u prvi plan stavljaju izazove ključnih političkih, gospodarskih i socijalnih reformi za nove vlasti u BiH. Svojom sadržajem Rezolucija je poticajna za institucije BiH te bi trebala pomoći usmjeravanju širih napora koje će operativno ulagati Europska komisija i novi posebni predstavnik EU u BiH Lars-Gunnar Wigemark s kojim sam razgovarao u Bruxellesu prije njegova dolaska u Sarajevo.

Kako se u Rezoluciji reflektira novi pristup politike EU prema BiH?

Prošlogodišnja Rezolucija EP pozvala je EU da formulira novi pristup politike prema BiH. Realiziranjem njemačko-britanske inicijative te njenim prihvaćanjem od Vijeća to se i dogodilo pa je sada u prvom planu omogućavanje napretka BiH na putu prema članstvu EU. Stoga me veseli da se dugo očekivano stupanje na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju planira 1. lipnja ove godine. Izuzetno je važna i provedba mjera za rast i zapošljavanje, jačanje vladavine prava i neovisnosti sudstva, suzbijanje

korupcije te reforma javne uprave. U tom pogledu velika su očekivanja na strani EU glede ispunjavanja pisane izjave o EU integracijskom procesu i snažnoj reformskoj orijentaciji koju je usvojilo Predsjedništvo BiH, a čiji članovi pripadaju (HDZ, PDP, SDA) obitelji Europskih pučana.

“ Ključno je iskoristiti trenutak snažnog i povoljnog političkog otvaranja institucija i članica EU

Poziv

Na koji način Rezolucija tretira pitanje budućih ustavnih reformi u BiH? Obveza provedbe presude Europskoga suda za ljudska prava u slučaju 'Sejdić - Finci' i dalje je aktualna, osobito u kontekstu budućeg davanja mišljenja Komisije u vezi zahtjeva za članstvo BiH u EU. U Rezoluciji se konstatira da je ustavna reforma ključna za transformaciju BiH u učin-

Potpura Rezolucija je poticajna za institucije BiH, EU i posebnog predstavnika Lars-Gunnar Wigemarka

Sadržaj Učinkovita koordinacija, ravnopravnost svih naroda i ostalih, RTV kanal, obrazovanje, povratak izbjeglica

kovitu i u cijelosti funkcionalnu državu. Pritom se u tekstu navodi da se u okviru buduće ustavne reforme trebaju uzeti u obzir načela federalizma, decentralizacije, supsidijarnosti i legitimitne zastupljenosti kako bi se zajamčila primjerena integracija BiH u EU. Ovime je EP ponovio svoju poruku iz veljače 2014., što podrazumijeva ravnopravan status sva tri konstitutivna naroda i ostalih u okviru budućeg ustavnog ustrojstva BiH.

Koji su amandmani, koje su hrvatski zastupnici predložili, uvršteni u Rezoluciju? Drago nam je da je velika većina naših prijedloga uvrštena u tekst Rezolucije, a odnose se na pitanja europskih reformi, učinkovitu koordinaciju europskih poslova na svim razinama vlasti, osiguranje jednakopravnosti svih konstitutivnih naroda i ostalih, na potrebu većeg povratka izbjeglica u RS, ravnopravnost u javnim medijima i obrazovnom sustavu, pitanja zaštite okoliša poput sprečavanja daljnjeg zagađenja iz rafinerije u Bosanskom Brodu, kao i poštovanja međunarodnih standarda u slivu Neretve i Trebišnjice. Bitan je i poziv vlastima u BiH za sklapanje protokola s EU na Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju koji bi uzeo u obzir pristupanje Hrvatske EU i zadržavanje tradicionalne trgovine.

Što rezolucija govori o RTV kanalu na hrvatskom jeziku?

Pitanje slobode medija temeljito je tretirano u tekstu Rezolucije, a posebno se ističe kako je u javnom medijskom servisu ključno osigurati emitiranje na svim službenim jezicima u BiH, što naravno uključuje i hrvatski jezik. Smatram da jednaka zastupljenost na jezicima sva tri konstitutivna naroda u medijskom prostoru jača i pluralizam i demokratske procese u BiH, što je izuzetno važno da se i hrvatskom narodu osigura ravnopravan tretman.

Mnogi su uvjereni kako je novi pristup EU prema BiH jedan od posljednjih vlakova za BiH u EU. Što je alternativa?

Kao zastupnik iz Hrvatske i potpredsjednik Odbora za vanjske poslove kontinui-

Svi surađujemo bez obzira na pripadnost strankama

rano se u brojnim raspravama zalažem za ubrzanje europskog puta BiH. Želim da se izbjegne povijesna nepravda u kojem bi BiH bila zadnji vagon jugoistoka Europe prema EU, te u tom kontekstu podržavam stav Međunarodne krizne skupine iz srpnja 2014. godine da će BiH sigurno biti članica EU kad ona sama tj. njena tri naroda odluče. Kako bi se ostvario napredak, ključno je da se iskoristi aktualni trenutak snažnog i povoljnog političkog otvaranja institucija i članica EU prema BiH. Vjerujem da će novoizabrane vlasti i političke stranke u BiH prepoznati priliku te odlučno pristupiti provedbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji je ujedno i vodič sveobuhvatnih sektorskih reformi za ostvarivanje statusa kandidata, kao i priprema za kasnije otvaranje pregovora o članstvu u EU.

Kako ocjenjujete suradnju hrvatskih zastupnika u EP u pogledu BiH?

Mi, zastupnici HDZ-a u EP, dio svog izbornog legitimiteta imamo i zahvaljujući glasovima hrvatskih državljanja koji žive u BiH, te kontinuirano surađujemo s HDZ-om BiH i drugim sestrinskim strankama. Naš mandat predstavlja i obvezu snažnog angažiranja i transparentnog zalaganja za interese BiH. U raspravi kojom sam predsjedao na Odboru za vanjske poslove sudjelovalo je petero hrvatskih zastupnika. Ujedno Izaslanstvom za odnose s BiH predsjedka kolega Picula, njegova zamjenica je kolegica Šuica, a članovi su još i kolege Stier, Tomašić i Radoš. Sve to govori o našem velikom interesu s najboljim namjerama da BiH bude učinkovitija u svojim europskim reformama te da se pritom osigura ravnopravnost Hrvata kao najmalobrojnijeg konstitutivnog naroda, ali i svih drugih. Naravno da hrvatski zastupnici surađuju međusobno, ali je važnija naša suradnja sa zainteresiranim kolegama u EP kako bi pomogli BiH u okolnostima koje nisu osobito naklonjene daljnjem procesu proširenja EU.

ROBERT ANIĆ/PIXSELL